„A múltat tiszteld a jelenben,
s tartsd a jövőnek.”

(Idézet Vörösmarty Mihálytól)

Kovács Lívia
pályázata

a Péceli Értéktár Bizottság
„Az érték is lehet menő”
című felhívására

Pécel, 2019. november 20.

A pályázati anyag forrásának rövid ismertetése

A pályázatban lévő régi fotók és egyéb anyagok Kovács József (élt:1911-1972), aki a dédnagypapám és a Kovács család gyűjteményéből, hagyatékából származnak.

A családom dokumentumokkal (anyakönyv stb.) igazolhatóan az **1700-as évek elejétől** Pécelen él. A házasságok kapcsán nem csak a Kovács, hanem más családnevek is feltűnnek ebben az anyagban is, mint a családfában is. Ilyenek például a Bajkai, Dobos, Botlik családnevek.

A hétköznapi emberek életében fényképek csak az 1900-as évek elejétől kezdődően készültek, mivel akkor még igen körülményes és költséges volt a fotókészíttetés.

A dédnagypapám közismert, kedvelt ember volt, aki kiterjedt péceli családi körrel rendelkezett. A saját gyűjtésemben lévő képek, dokumentumok alapján szeretnék egy kis betekintést adni Pécel múlt század elejének, közepének életébe.

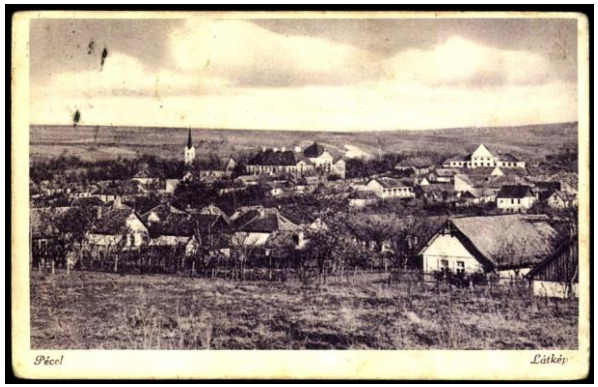

A pályázati anyag témakörei:

1. Péceli Színjátszó Kör
2. Keresztény Ifjúsági Egylet (KIE)
3. Péceli Atlétikai Club (PAC)
4. Oktatáshoz kapcsolódó képek, dokumentumok
5. Mezőgazdasági munkák
6. Igazolványok vasúti utazáshoz, egyéb igazolványok
7. Honvédelem Pécelen
8. Péceli családok emlékei

Péceli Színjátszó Kör

- Pécelen működött egy Színjátszó Kör, amelynek
  Kovács József is tagja volt az 1930-as években.

1931. február 7.

A Színjátszó Kör ifjúsági előadása Pécelen

1933. március 5.

„ Juhász legény,
szegény juhász legény”

című színdarab
előadása
Pécelen a református
„Nagyterem” előtt

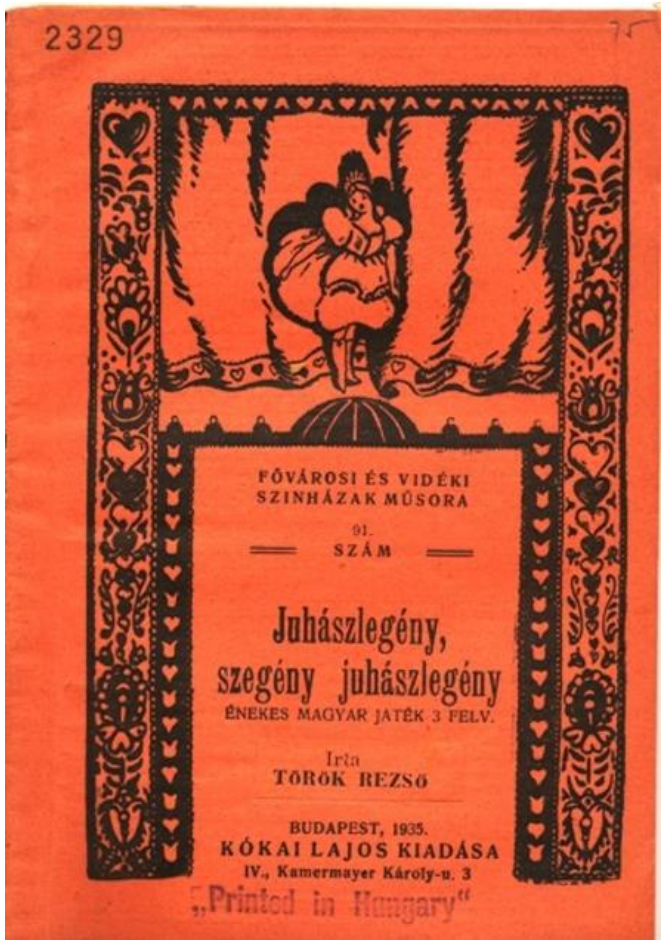

1935.

Az előző, énekes-zenés színdarab szövege, kottája

1935. március 10.

„Mit susog a fehér akác?” című előadás Pécelen a református „Nagyterem”-ben

1935. november 9.

A Színjátszó Kör „Tatárjárás” című előadása Monoron

Keresztény Ifjúsági Egyesület

A Keresztény Ifjúsági Egyesület (KIE) a földműves, kereskedő és iparos fiatalság mozgalma volt. Az Egyesület Pécelen az 1930-as évek elejétől a II. világháborúig működött.

Az Egyesület beállítottságát az ökumenizmus, az általános keresztény szellem jellemezte.

A szervezet gyakorlati tevékenysége igen széles volt; ifjúsági napokat, konferenciákat, előadásokat, táborokat stb. szerveztek országosan.

Kovács József, aki a Péceli Református Egyház későbbi presbitere lett, a Keresztény Ifjúsági Egyesület aktív tagja volt. Továbbá levente és cserkész is volt.

Keresztény Ifjúsági Egyesület Péceli Program, Péceli Kör

A Keresztény Ifjúsági Egyesület (KIE) a Péceli Kör nevű református lelkészek és református hívők alkotta baráti társaságból alakult. Tevékenységük eszmei alapja a Péceli Program nevű dokumentum volt. A Péceli Kör és a Péceli Program 34 református lelkész és 17 református hívő 1920. augusztus 17–20. között (a **péceli lelkész Forgács Gyula** kezdeményezésére) tartott tanácskozásán jött létre Pécelen.

A tanácskozást egybekötötték az új, Kálvin téri **péceli református gyülekezeti ház** megnyitó ünnepségével (1920. augusztus 17.). Ez volt az első református gyülekezeti ház az országban. A későbbiekben a fényképek mellett a péceliek által **„Nagyterem**”-nek hívott néven hivatkozok rá.

Az egyesület tevékenységének komolyságát mutatja, hogy a későbbi **népfőiskolák** elindításához nagyrészt a Keresztény Ifjúsági Egyesület tapasztalatait használták fel. A népfőiskolák a szegény társadalmi rétegek felsőoktatásba történő bevonását valósították meg.

1930. augusztus 22.

Keresztény Ifjúsági Egyesület

Konferencia Sárospatakon

1931. augusztus 29.

Keresztény Ifjúsági Egyesület

Konferencia Kecskeméten

1932. augusztus 15.

Keresztény Ifjúsági Egyesület

Konferencia Balatonszárszón

1938. szeptember 26.

Keresztény Ifjúsági Egyesület

Konferencia Dunavecsén

Péceli Atlétikai Club (PAC)

Pécelen 1911-ben alakult az atlétai klub, amely számos névváltozáson ment keresztül az elmúlt több, mint 100 évben, de napjainkban is működik.

Nevei például (a felsorolás nem teljes):

- Péceli Atlétikai Club (1912)
- Péceli Sport Egylet (1920)
- Péceli MÁV AC (1946)
- Péceli Spartacus (1954)

A PAC-nak Kovács József (dédnagypapám) és fia Kovács Sándor (nagypapám) is tagja volt.

1933.

PAC II. csapata Rákoscsabán

1954. őszén

PAC
Öregfiúk mérkőzés
Gödöllőn

Péceli MÁV A.C. Minősítési Igazolvány

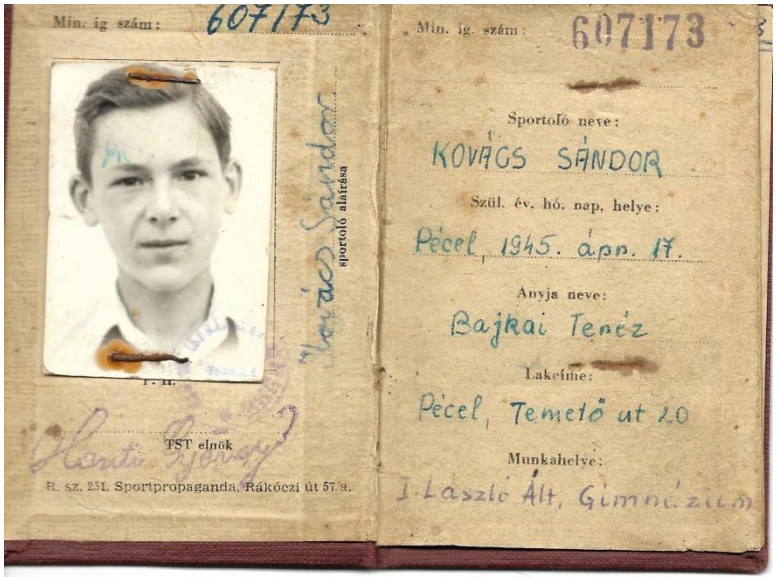

Kovács Sándor
a Péceli MÁV A.C.
Igazolt futballjátékosa
1961.

Péceli MÁV A.C. Minősítési Igazolvány

Borítólap
és belső lap az átigazolásról

Kovács Sándor

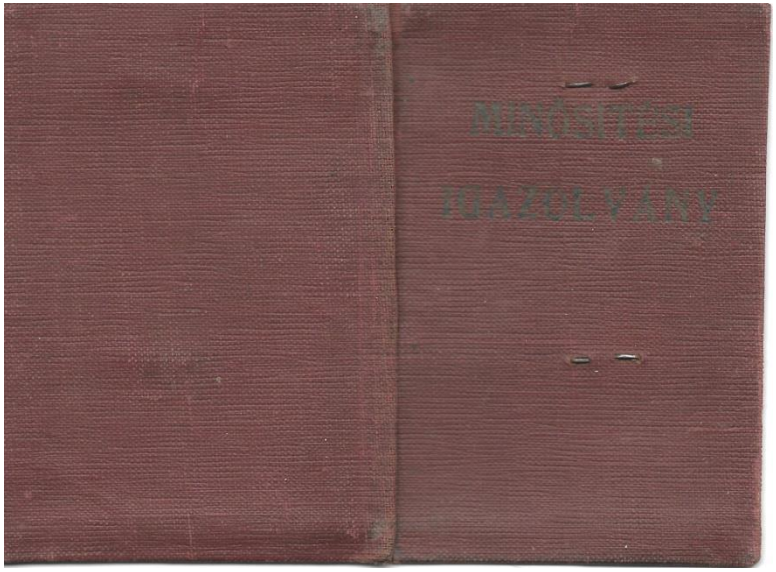

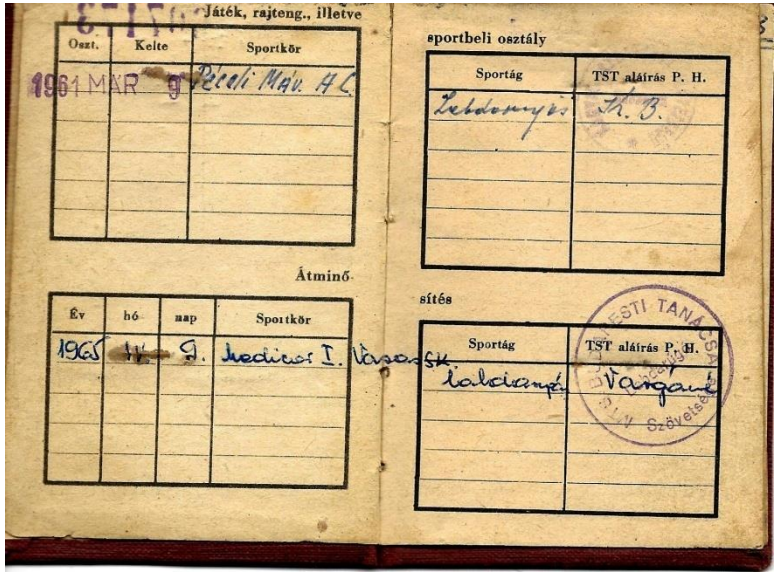

A péceli meglepetés fő részese a hazaiak „kölyök" kapuvédője, Bólya volt, aki a kézilabdázókhoz pártolt Szabó tisztét vette át. Harmadik alkalommal őrizte az ifihálót, s a Vecsés elleni 80 perc alatt mindent védett, csak ezt nem. Persze erről sem ő tehetett. A jól kombináló vecsési csatárok ugyanis sakkmatt helyzetet teremtettek a hazai kapu előtt, s bár Bólya most is jó ütemben futott ki, mégis a hálóba juthatott mellette a vecsésiek becsületgólja (R. L. felv.)

Péceli MÁV AC csapata az 1960-as évek elején

Kovács Sándor a fenti képen és az újságcikkben

Oktatáshoz kapcsolódó képek, dokumentumok

Péceli Magyar Királyi Állami Polgári Fiú- és Leány Iskola

Kálvin téri Református Iskola

Péceli Állami Általános Iskola

Református Egyház Konfirmandusai

Hímzőtanfolyam

Péceli diákok

Schwarz Ármin péceli fényképész fotója

Péceli Kálvin téri Iskola diákjai és tanáruk, Monori Sándor, aki a tágabb családunk rokona volt

1949-1950. tanév

Péceli Általános Iskola III. osztályos diákjai és tanítójuk

1951-1952. tanév

Péceli Általános Iskola
1. osztályos diákjai
és tanítójuk
Horváth Ilonka néni

1954. június 6.

Konfirmáció alkalmából a Református Egyház udvarán készült kép Deme László esperessel és Kántor Ervin lelkésszel

1931. január 12-31.

Hímző tanfolyam Pécelen

A kép a református templomban készült

Borítólap

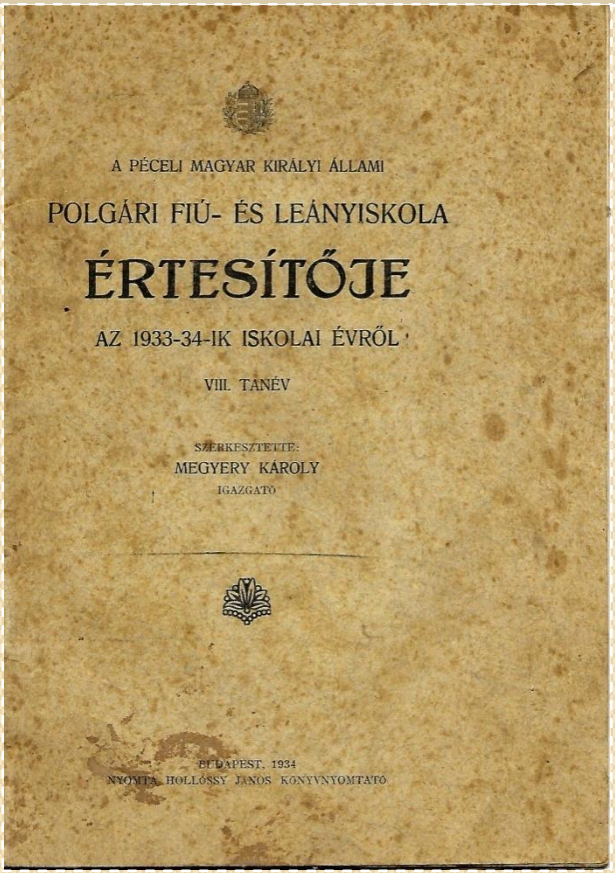

A PÉCELI MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMI

POLGÁRI FIÚ- ÉS LEÁNYISKOLA

ÉRTESÍTŐJE

AZ 1933-34-IK ISKOLAI ÉVRŐL

VIII. TANÉV

SZERKESZTETTE:

MEGYERY KÁROLY

IGAZGATÓ

BUDAPEST, 1934

NYOMTA HOLLÓSSY JÁNOS KÖNYVNYOMTATÓ

Tanárok névsora

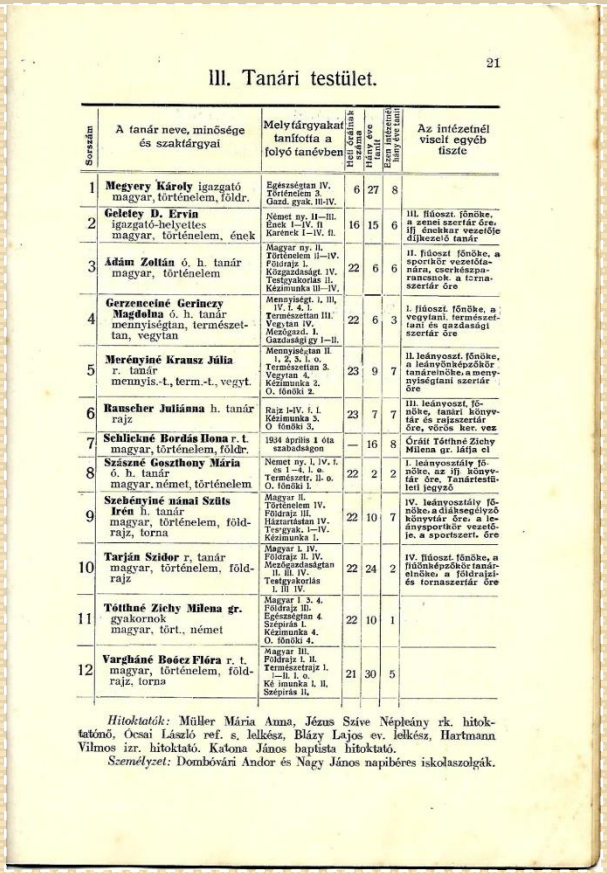

III. Tanári testület.

Sorszám	A tanár neve, minősége és szaktárgyai	Melytárgyakat tanította a folyó tanévben	Heti óráinak száma a tanévben	Ebből a magyar nyelvre esik	Idegen tanítási nyelvű osztályban	Az intézetnél viselt egyéb tiszte
1	**Megyery Károly** igazgató magyar, történelem, földr.	Egészségtan IV. Történelem 3. Gazd. gyak. III–IV.	6	27	8	
2	**Geleley D. Ervin** igazgató-helyettes magyar, történelem, ének	Német ny. II—III. Ének I—IV. fi Karének I—IV. fi.	16	15	6	III. fiúoszt. főnöke, a zenei szertár őre. Ifj. énekkar vezetője díjkezelő tanár
3	**Ádám Zoltán** ó. h. tanár magyar, történelem	Magyar ny. II. Történelem II—IV. Földrajz I. Közgazdaságt. IV. Testgyakorlás II. Kézimunka III—IV.	22	6	6	II. fiúoszt. főnöke, a sportkör vezetőtanára, cserkészparancsnok. a tornaszertár őre
4	**Gerzenceiné Gericzy Magdolna** ó. h. tanár mennyiségtan, természettan, vegytan	Mennyiségt. I, III, IV. I. 4. I. Természettan III. Vegytan IV. Mezőgazd. I. Gazdasági gy I—II.	22	6	3	I. fiúoszt. főnöke, a vegytani, természettani és gazdasági szertár őre
5	**Merényiné Krausz Júlia** r. tanár mennyis.-t., term.-t., vegyt.	Mennyiségtan II. 1, 2, 3. I. o. Természettan 3. Vegytan 4. Kézimunka 2. O. főnöki 2.	23	9	7	II. leányoszt. főnöke, a leánynövelőképzőkör tanáreinöke, a mennyiségtani szertár őre
6	**Rauscher Juliánna** h. tanár rajz	Rajz I-IV. f. I. Kézimunka 3. O. főnöki 3.	23	7	7	III. leányoszt. főnöke, tanári könyvtár és rajzszertár őre, vörös ker. vez
7	**Schlickné Bordás Ilona** r. t. magyar, történelem, földr.	1934 április 1 óta szabadságon	—	16	8	Őráit Tóthné Zichy Milena gr. látja el
8	**Szászné Goszthony Mária** ó. h. tanár magyar, német, történelem	Német ny. I, IV. f. és I—4. I. o. Természetr. II. o. O. főnöki I.	22	2	2	I. leányoszt.áiv. főnöke, az ifj. könyvtár őre, Tanártestületi jegyző
9	**Szebényiné nánai Szüts Irén** h. tanár magyar, történelem, földrajz, torna	Magyar II. Történelem IV. Földrajz III. Háztartástan IV. Tvs'gyak. I—IV. Kézimunka I.	22	10	7	IV. leányosztáiv. főnöke, a diáksegélyző könyvtár őre, a leánysportkör vezetője, a sportszert. őre
10	**Tarján Szidor** r. tanár magyar, történelem, földrajz	Magyar I. IV. Földrajz II. IV. Mezőgazdaságtan II. III. IV. Testgyakorlás I. III. IV.	22	24	2	IV. fiúoszt. főnöke, a főiskolaképzőkör tanáregyesületének elnöke, a földrajzi- és tornaszertár őre
11	**Tótthné Zichy Milena gr.** gyakornok magyar, tört., német	Magyar I. 3. 4. Földrajz III. Egészségtan 4. Szépírás I. Kézimunka 4. O. főnöki 4.	22	10	1	
12	**Vargháné Boócz Flóra** r. t. magyar, történelem, földrajz, torna	Magyar III. Földrajz I. II. Természetrajz I. —II. I. o. Kézimunka I. II. Szépírás II.	21	30	5	

Hitoktatók: Müller Mária Anna, Jézus Szíve Népleány rk. hitoktatónő, Ócsai László ref. s. lelkész, Blázy Lajos ev. lelkész, Hartmann Vilmos izr. hitoktató. Katona János baptista hitoktató.

Személyzet: Dombóvári Andor és Nagy János napibéres iskolaszolgák.

Péceli Magyar Királyi Állami Polgári Fiú- és Leányiskola Értesítője, 1933-1934. tanév

Fiú osztály

Lány osztály

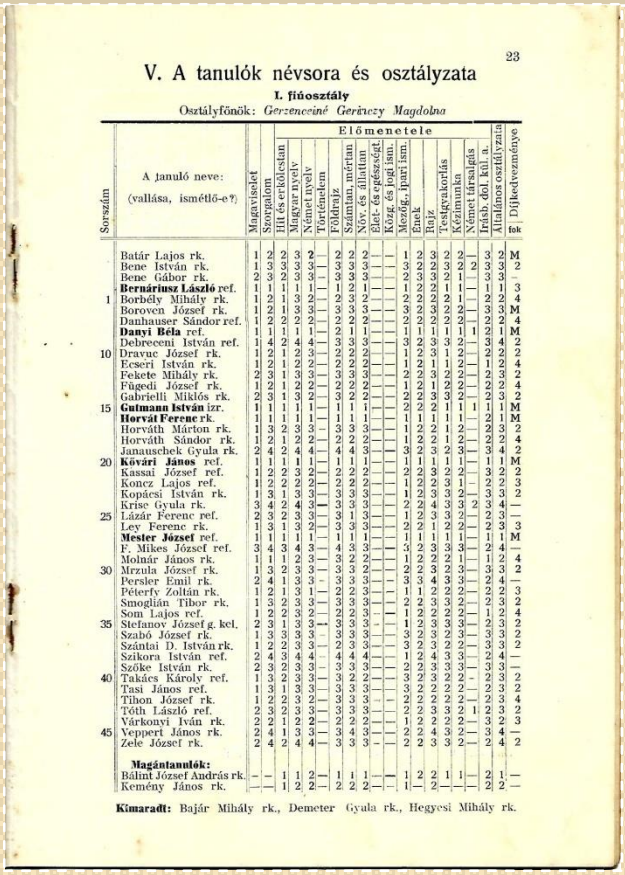

23

V. A tanulók névsora és osztályzata

I. fiúosztály

Osztályfőnök: *Gerzsenceiné Gerlóczy Magdolna*

Sorszám	A tanuló neve: (vallása, ismétlő-e?)	Előmenetele: Magaviselet	Szorgalom	Hit és erkölcstan	Magyar nyelv	Német nyelv	Történelem	Földrajz	Számtan, mértan	Növ. és állattan	Élet- és egészségt.	Közg. és jogi ism.	Mezőg., ipari ism.	Ének	Rajz	Testgyakorlás	Kézimunka	Német társalgás	Írásb. dol. kül. a.	Általános osztályzata	Díjkedvezménye: fok
	Batár Lajos rk.	1	2	2	3	2	—	2	2	2	—	—	1	2	3	2	2	—	3	2	M
	Bene István rk.	1	3	3	3	3	—	3	3	3	—	—	3	2	2	3	2	2	3	3	2
	Bene Gábor rk.	2	3	2	3	3	—	3	3	3	—	—	2	3	3	2	1	—	3	3	—
	Bernárius László ref.	1	1	1	1	1	—	1	2	1	—	—	1	2	2	1	1	—	1	1	3
1	Borbély Mihály rk.	1	2	1	3	2	—	2	3	2	—	—	2	2	2	2	1	—	2	2	4
	Boroven József rk.	1	2	1	3	3	—	3	3	3	—	—	3	2	3	2	2	—	3	3	M
	Danhauser Sándor ref.	1	2	2	2	2	—	2	2	2	—	—	2	2	2	2	2	—	2	2	4
	Danyi Béla ref.	1	1	1	1	1	—	2	1	1	—	—	1	1	1	1	1	1	2	1	M
	Debreceni István ref.	1	4	2	4	4	—	3	3	3	—	—	3	2	3	3	2	—	3	4	2
10	Dravuc József rk.	1	2	1	2	2	—	2	2	2	—	—	1	2	3	1	2	—	2	2	2
	Ecseri István rk.	1	2	1	2	2	—	2	2	2	—	—	1	2	1	1	2	—	1	2	4
	Fekete Mihály rk.	2	3	1	3	3	—	3	3	3	—	—	2	2	3	2	2	—	2	3	2
	Fügedi József rk.	1	2	1	2	2	—	2	2	2	—	—	1	2	1	2	2	—	2	2	4
	Gabrielli Miklós rk.	2	3	1	3	2	—	3	2	2	—	—	2	2	3	3	2	—	2	3	2
15	**Gutmann István** izr.	1	1	1	1	1	—	1	1	1	—	—	2	2	2	1	1	1	1	1	M
	Horvát Ferenc rk.	1	1	1	1	1	—	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1	—	2	1	M
	Horváth Márton rk.	1	3	2	3	3	—	3	3	3	—	—	1	2	2	1	2	—	2	3	2
	Horváth Sándor rk.	1	2	1	2	2	—	2	2	2	—	—	1	2	2	1	2	—	2	2	4
	Janauschek Gyula rk.	2	4	2	4	4	—	4	4	3	—	—	3	2	3	2	3	—	3	4	2
20	**Kóvári János** ref.	1	1	1	1	1	—	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1	—	1	1	M
	Kassai József ref.	1	2	3	2	2	—	2	2	2	—	—	2	2	3	2	2	—	3	2	2
	Koncz Lajos ref.	1	2	2	2	2	—	2	2	2	—	—	1	2	2	2	3	1	—	2	3
	Kopácsi István rk.	1	3	1	3	3	—	3	3	3	—	—	1	2	3	3	2	—	3	3	2
	Krise Gyula rk.	3	4	2	4	3	—	3	3	3	—	—	2	2	4	3	3	2	3	4	—
25	Lázár Ferenc ref.	2	3	2	3	3	—	3	1	3	—	—	1	2	3	3	2	—	2	3	—
	Ley Ferenc rk.	1	3	1	3	2	—	3	3	3	—	—	2	2	1	2	2	—	2	3	3
	Mester József ref.	1	1	1	1	1	—	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1	—	1	1	M
	F. Mikes József ref.	3	4	3	4	3	—	4	3	3	—	—	3	2	3	3	3	—	2	4	—
	Molnár János rk.	1	1	1	2	3	—	3	2	2	—	—	1	2	2	2	1	—	1	2	4
30	Mrzula József rk.	1	3	2	3	3	—	3	3	2	—	—	2	2	3	2	3	—	3	3	2
	Persler Emil rk.	2	4	1	3	3	—	3	3	3	—	—	3	3	4	3	3	—	2	4	—
	Péterfy Zoltán rk.	1	2	1	3	1	—	2	2	3	—	—	1	1	2	2	2	—	2	2	3
	Smoglián Tibor rk.	1	3	2	3	3	—	3	3	3	—	—	2	2	3	3	2	—	2	3	2
	Som Lajos ref.	1	2	2	2	2	—	2	2	2	—	—	1	2	2	2	2	—	1	2	4
35	Stefanov József g. kel.	2	3	1	3	3	—	3	3	3	—	—	1	2	3	3	3	—	2	3	2
	Szabó József rk.	1	3	3	3	3	—	3	3	3	—	—	3	2	3	2	3	—	3	3	2
	Szántai D. István rk.	1	2	2	3	3	—	2	3	3	—	—	3	2	3	2	2	—	3	3	2
	Szikora István ref.	2	4	3	4	4	—	4	4	4	—	—	1	2	4	3	3	—	2	4	—
	Szőke István rk.	2	3	2	3	3	—	3	3	3	—	—	2	2	3	3	3	—	3	3	—
40	Takács Károly ref.	1	3	2	3	3	—	3	2	2	—	—	3	2	3	2	2	-	2	3	2
	Tasi János ref.	1	3	1	3	3	—	3	3	3	—	—	3	2	2	2	2	—	2	3	2
	Tihon József rk.	1	2	2	3	2	—	3	3	3	—	—	2	2	2	2	2	—	2	3	4
	Tóth László ref.	2	3	2	3	3	—	3	3	3	—	—	2	2	3	3	2	1	2	3	2
	Várkonyi Iván rk.	2	2	1	2	2	—	2	2	2	—	—	1	2	2	2	2	—	3	2	3
45	Veppert János rk.	2	4	1	3	3	—	3	4	3	—	—	2	2	4	3	2	—	3	4	—
	Zele József rk.	2	4	2	4	4	—	3	3	3	—	—	2	2	3	3	2	—	2	4	2
	Magántanulók:																				
	Bálint József András rk.	—	—	1	1	2	—	1	1	1	—	—	1	2	2	1	1	—	2	1	—
	Kemény János rk.	—	—	1	2	2	—	2	2	2	—	—	1	—	2	—	—	—	2	2	—

Kimaradt: Bajár Mihály rk., Demeter Gyula rk., Hegyesi Mihály rk.

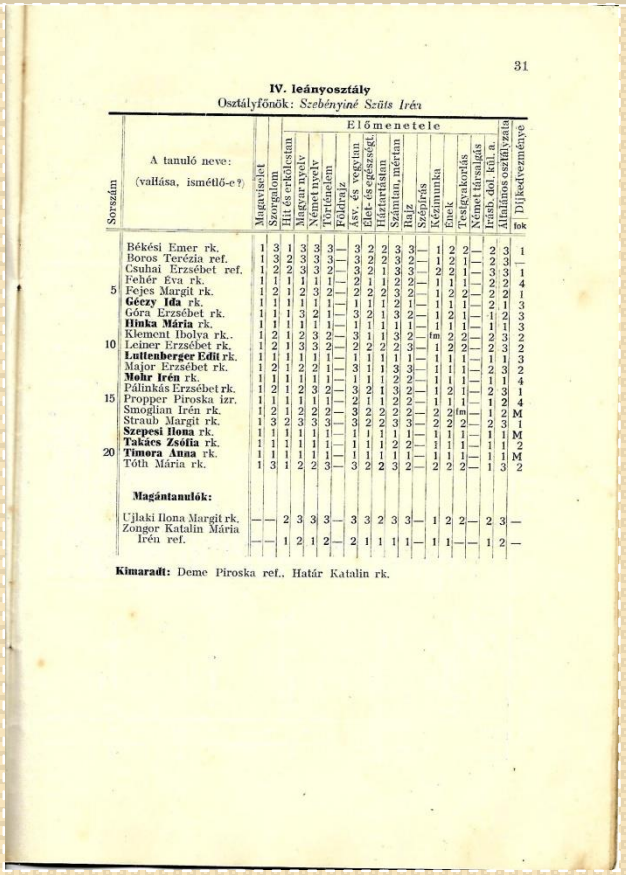

31

IV. leányosztály

Osztályfőnök: *Szebényiné Szüts Iréa*

Sorszám	A tanuló neve: (vallása, ismétlő-e?)	Előmenetele: Magaviselet	Szorgalom	Hit és erkölcstan	Magyar nyelv	Német nyelv	Történelem	Földrajz	Ásv., és vegytan	Élet- és egészségt.	Háztartástan	Számtan, mértan	Rajz	Szépírás	Kézimunka	Ének	Testgyakorlás	Német társalgás	Írásb. dol. kül. a.	Általános osztályzata	Díjkedvezménye: fok
	Békési Emer rk.	1	3	1	3	3	3	—	3	2	2	3	3	—	1	2	2	—	2	3	1
	Boros Terézia ref.	1	3	2	3	3	3	—	3	2	2	3	3	—	1	2	2	—	2	3	—
	Csuhai Erzsébet ref.	1	2	2	3	3	2	—	3	2	1	3	3	—	2	2	2	—	3	3	1
	Fehér Éva rk.	1	1	1	1	1	1	—	2	1	1	2	2	—	1	1	1	—	2	2	4
5	Fejes Margit rk.	1	2	1	2	3	2	—	2	2	2	3	2	—	1	2	2	—	2	2	1
	Gézsy Ida rk.	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	2	1	—	1	1	1	—	2	1	3
	Góra Erzsébet rk.	1	1	1	3	2	1	—	3	2	1	3	2	—	1	2	1	—	1	2	3
	Hinka Mária rk.	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	—	1	1	1	—	1	1	3
	Klement Ibolya rk..	1	2	1	2	3	2	—	3	1	1	3	2	fm	2	2	2	—	2	3	2
10	Leiner Erzsébet rk.	1	2	1	3	3	2	—	2	2	2	3	2	—	1	2	2	—	2	3	2
	Luttenberger Edit rk.	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	—	1	1	1	—	1	1	3
	Major Erzsébet rk.	1	2	1	2	2	1	—	3	1	1	3	3	—	1	1	1	—	2	3	2
	Mohr Irén rk.	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	2	2	—	1	1	1	—	1	1	4
	Pálinkás Erzsébet rk.	1	2	1	2	3	2	—	3	2	1	3	2	—	1	2	1	—	2	3	1
15	Propper Piroska izr.	1	1	1	1	1	1	—	2	1	1	2	2	—	1	1	1	—	1	2	4
	Smoglian Irén rk.	1	2	1	2	2	2	—	3	2	2	2	2	—	2	fm	1	—	1	2	M
	Straub Margit rk.	1	3	2	3	3	3	—	3	2	2	3	3	—	2	2	1	—	2	3	1
	Szepesi Ilona rk.	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	—	1	1	1	—	1	1	4
	Takács Zsófia rk.	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	2	2	—	1	1	1	—	1	1	M
20	**Timora Anna** rk.	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	—	1	1	1	—	1	1	2
	Tóth Mária rk.	1	3	1	2	2	3	—	3	2	2	3	2	—	2	2	2	—	1	3	M
	Magántanulók:																				2
	Ujlaki Ilona Margit rk.	—	—	2	3	3	3	—	3	3	2	3	3	—	1	2	2	—	2	3	—
	Zongor Katalin Mária Iréa ref.	—	—	1	2	1	2	—	2	1	1	1	1	—	1	1	—	—	1	2	—

Kimaradt: Deme Piroska ref., Határ Katalin rk.

Péceli Magyar Királyi Állami Polgári Fiú- és Leányiskola Értesítője, 1933-1934. tanév

Iskolai ünnepek

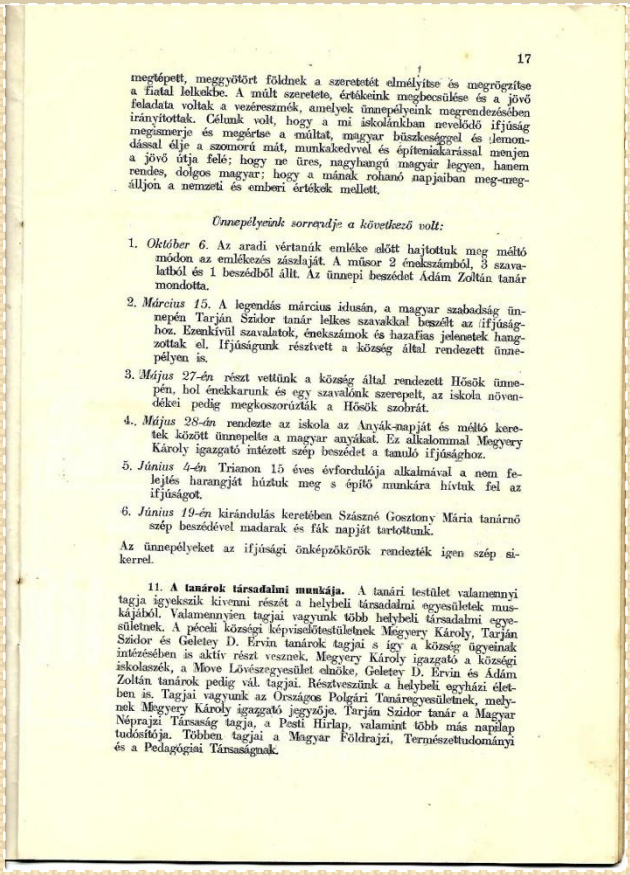

17

megtépett, meggyötört földnek a szeretetét elmélyítse és megrögzítse a fiatal lelkekbe. A múlt szeretete, értékeink megbecsülése és a jövő feladata voltak a vezéreszmék, amelyek ünnepélyeink megrendezésében irányítottak. Célunk volt, hogy a mi iskolánkban nevelődő ifjúság megismerje és megértse a múltat, magyar büszkeséggel és lemondással élje a szomorú mát, munkakedvvel és építőmunkával menjen a jövő útja felé; hogy ne üres, nagyhangú magyar legyen, hanem rendes, dolgos magyar; hogy a mának rohanó napjaiban meg-megálljon a nemzeti és emberi értékek mellett.

Ünnepélyeink sorrendje a következő volt:

1. *Október 6.* Az aradi vértanúk emléke előtt hajtottuk meg méltó módon az emlékezés zászlaját. A műsor 2 énekszámból, 3 szavalatból és 1 beszédből állt. Az ünnepi beszédet Ádám Zoltán tanár mondotta.

2. *Március 15.* A legendás március idusán, a magyar szabadság ünnepén Tarján Szidor tanár lelkes szavakkal beszélt az ifjúsághoz. Ezenkívül szavalatok, énekszámok és hazafias jelenetek hangzottak el. Ifjúságunk résztvett a község által rendezett ünnepélyen is.

3. *Május 27-én* részt vettünk a község által rendezett Hősök ünnepén, hol énekkarunk és egy szavalónk szerepelt, az iskola növendékei pedig megkoszorúzták a Hősök szobrát.

4. *Május 28-án* rendezte az iskola az Anyák-napját és méltó keretek között ünnepelte a magyar anyákat. Ez alkalommal Megyery Károly igazgató intézett szép beszédet a tanuló ifjúsághoz.

5. *Június 4-én* Trianon 15 éves évfordulója alkalmával a nem feledés harangját húztuk meg s építő munkára hívtuk fel az ifjúságot.

6. *Június 19-én* kirándulás keretében Szászné Gosztony Mária tanárnő szép beszédével madarak és fák napját tartottunk.

Az ünnepélyeket az ifjúsági önképzőkörök rendezték igen szép sikerrel.

11. **A tanárok társadalmi munkája.** A tanári testület valamennyi tagja igyekszik kivenni részét a helybeli társadalmi egyesületek munkájából. Valamennyien tagjai vagyunk több helybeli társadalmi egyesületnek. A péceli községi képviselőtestületnek Megyery Károly, Tarján Szidor és Geletey D. Ervin tanárok tagjai s így a község ügyeinek intézésében is aktív részt vesznek. Megyery Károly igazgató a községi iskolaszék, a Move Lövészegyesület elnöke, Geletey D. Ervin és Ádám Zoltán tanárok pedig vál tagjai. Résztveszünk a helybeli egyházi életben is. Tagjai vagyunk az Országos Polgári Tanáregyesületnek, melynek Megyery Károly igazgató jegyzője. Tarján Szidor tanár a Magyar Néprajzi Társaság tagja, a Pesti Hirlap, valamint több más napilap tudósítója. Többen tagjai a Magyar Földrajzi, Természettudományi és a Pedagógiai Társaságnak.

Iskolai csoportok, körök

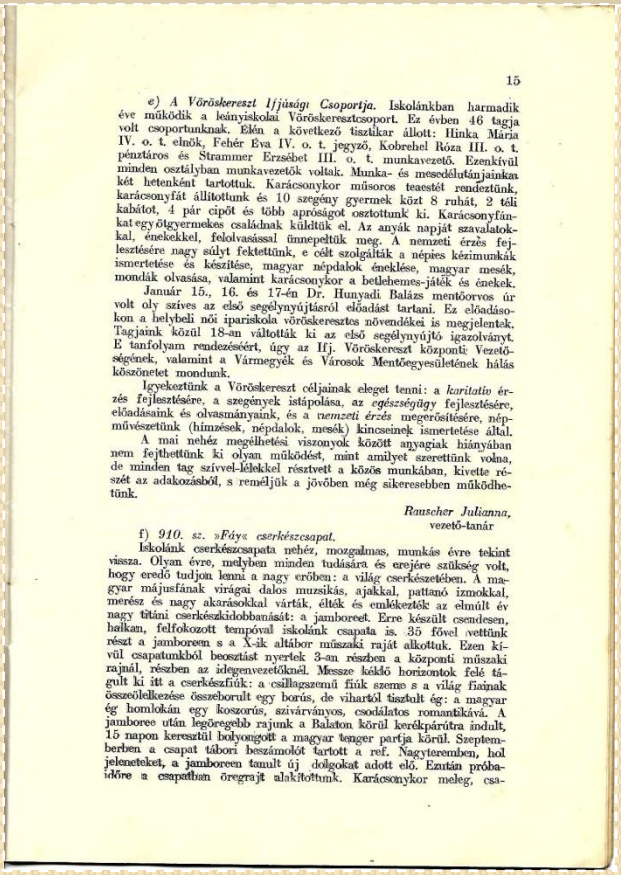

15

e) A Vöröskereszt Ifjúsági Csoportja. Iskolánkban harmadik éve működik a leányiskolai Vöröskereszt-csoport. Ez évben 46 tagja volt csoportunknak. Élén a következő tisztikar állott: Hinka Mária IV. o. t. elnök, Fehér Éva IV. o. t. jegyző, Kobrehel Róza III. o. t. pénztáros és Strammer Erzsébet III. o. t. munkavezető. Ezenkívül minden osztályban munkavezetők voltak. Munka- és mesedélutánjainkat két hetenként tartottuk. Karácsonykor műsoros teaestét rendeztünk, karácsonyfát állítottunk és 10 szegény gyermek közt 8 ruhát, 2 téli kabátot, 4 pár cipőt és több apróságot osztottunk ki. Karácsonyfánkat egy ötgyermekes családnak küldtük el. Az anyák napját szavalatokkal, énekekkel, felolvasással ünnepeltük meg. A nemzeti érzés fejlesztésére nagy súlyt fektettünk, e célt szolgálták a népies kézimunkák ismertetése és készítése, magyar népdalok éneklése, magyar mesék, mondák olvasása, valamint karácsonykor a betlehemes-játék és énekek.

Január 15., 16. és 17-én Dr. Hunyadi Balázs mentőorvos úr volt oly szíves az első segélynyújtásról előadást tartani. Ez előadásokon a helybeli női iparisk ola vöröskeresztes növendékei is megjelentek. Tagjaink közül 18-an váltották ki az első segélynyújtó igazolványt. E tanfolyam rendezéséért, úgy az Ifj. Vöröskereszt központi Vezetőségének, valamint a Vármegyék és Városok Mentőegyesületének hálás köszönetet mondunk.

Igyekeztünk a Vöröskereszt céljainak eleget tenni: a *karitatív* érzés fejlesztésére, a szegények istápolása, az *egészségügy* fejlesztésére, előadásaink és olvasmányaink, és a *nemzeti érzés* megerősítésére, népművészetünk (hímzések, népdalok, mesék) kincseinek ismertetése által.

A mai nehéz megélhetési viszonyok között anyagiak hiányában nem fejthettünk ki olyan működést, mint amilyet szerettünk volna, de minden tag szívvel-lélekkel résztvett a közös munkában, kivette részét az adakozásból, s reméljük a jövőben még sikeresebben működhetünk.

Rauscher Julianna,
vezető-tanár

f) *910. sz. »Fáy« cserkészcsapat.*

Iskolánk cserkészcsapata nehéz, mozgalmas, munkás évre tekint vissza. Olyan évre, melyben minden tudására és erejére szükség volt, hogy eredő tudjon lenni a nagy erőben: a világ cserkészetében. A magyar májusfának virágai dalos muzsikás, ajakkal, pattanó izmokkal, merész és nagy akarásokkal várták, élték és emlékezték az elmúlt év nagy tűzi cserkészkidobbanását: a jamboreet. Erre készült csendesen, halkan, felfokozott tempóval iskolánk csapata is. 35 fővel vettünk részt a jamboreen s a X-ik altábor műszaki raját alkottuk. Ezen kívül csapatunkból beosztást nyertek 3-an részben a központi műszaki rajnál, részben az idegenvezetőknél. Messze kéklő horizontok felé tágult ki itt a cserkészfiúk: a csillagszemű fiúk szeme s a világ fiainak összeölelkezése összehorult egy borús, de viharától tiszult ég: a magyar ég homlokán egy koszorús, szivárványos, csodálatos romantikává. A jamboree után legöregebb rajunk a Balaton körül kerékpártúrára indult, 15 napon keresztül bolyongott a magyar tenger partja körül. Szeptemberben a csapat tábori beszámolót tartott a ref. Nagyteremben, hol jeleneteket, a jamboreen tanult új dolgokat adott elő. Ezután próbaidőre a csapathan öregrajt alakítottunk. Karácsonykor meleg, csa-

Péceli Magyar Királyi Állami Polgári Fiú- és Leányiskola Értesítője, 1933-1934. tanév

Táblázatok: Iskolai tandíj,
Könyvtár és szertár,
Diákok létszáma

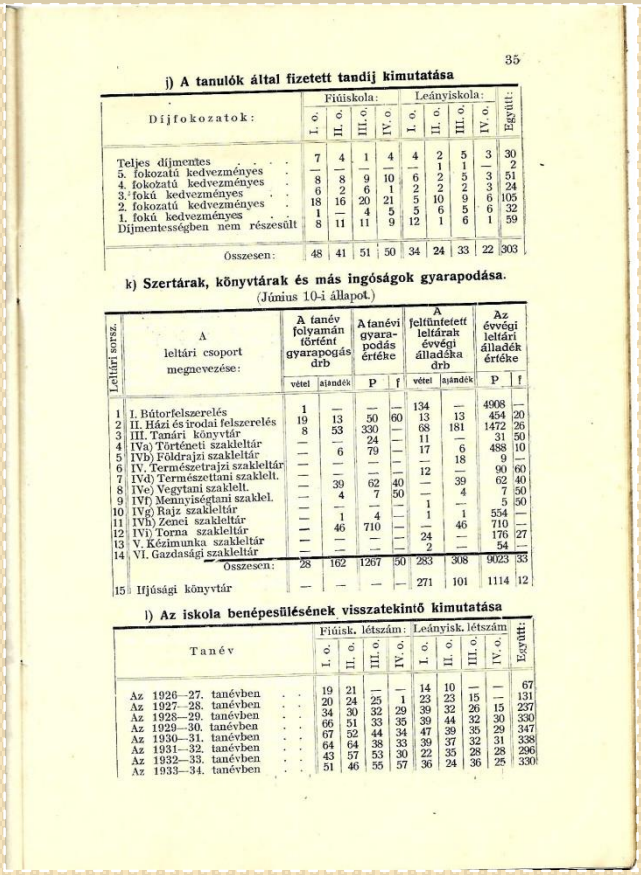

35

j) A tanulók által fizetett tandíj kimutatása

Díjfokozatok:	Fiúiskola: I. o.	II. o.	III. o.	IV. o.	Leányiskola: I. o.	II. o.	III. o.	IV. o.	Együtt:
Teljes díjmentes	7	4	1	4	4	2	5	3	30
5. fokozatú kedvezményes	—	—	—	—	—	1	1	—	2
4. fokozatú kedvezményes	8	8	9	10	6	2	5	3	51
3. fokú kedvezményes	6	2	6	1	2	2	2	3	24
2. fokozatú kedvezményes	18	16	20	21	5	10	9	6	105
1. fokú kedvezményes	1	—	4	5	5	6	5	6	32
Díjmentességben nem részesült	8	11	11	9	12	1	6	1	59
Összesen:	48	41	51	50	34	24	33	22	303

k) Szertárak, könyvtárak és más ingóságok gyarapodása.
(Június 10-i állapot.)

Leltári sorsz.	A leltári csoport megnevezése:	A tanév folyamán történt gyarapodás drb: vétel	ajándék	A tanévi gyarapodás értéke: P	f	A feltüntetett leltárak évvégi álladéka drb: vétel	ajándék	Az évvégi leltári álladék értéke: P	f
1	I. Bútorfelszerelés	1	—	—	—	134	—	4908	—
2	II. Házi és irodai felszerelés	19	13	50	60	13	13	454	20
3	III. Tanári könyvtár	8	53	330	—	68	181	1472	26
4	IVa) Történeti szakleltár	—	—	24	—	11	—	31	50
5	IVb) Földrajzi szakleltár	—	6	79	—	17	6	488	10
6	IV. Természetrajzi szakleltár	—	—	—	—	—	18	9	—
7	IVd) Természettani szaklelt.	—	—	—	—	12	—	90	60
8	IVe) Vegytani szaklelt.	—	39	62	40	—	39	62	40
9	IVf) Mennyiségtani szaklel.	—	4	7	50	—	4	7	50
10	IVg) Rajz szakleltár	—	—	4	—	1	—	5	50
11	IVh) Zenei szakleltár	—	1	710	—	—	1	554	—
12	IVi) Torna szakleltár	—	46	—	—	—	46	710	—
13	V. Kézimunka szakleltár	—	—	—	—	24	—	176	27
14	VI. Gazdasági szakleltár	—	—	—	—	2	—	54	—
	Összesen:	28	162	1267	50	283	308	9023	33
15	Ifjúsági könyvtár	—	—	—	—	271	101	1114	12

l) Az iskola benépesülésének visszatekintő kimutatása

Tanév	Fiúisk. létszám: I. o.	II. o.	III. o.	IV. o.	Leányisk. létszám: I. o.	II. o.	III. o.	IV. o.	Együtt:
Az 1926—27. tanévben	19	21	—	—	14	10	—	—	67
Az 1927—28. tanévben	20	24	25	1	23	23	15	—	131
Az 1928—29. tanévben	34	30	32	29	39	32	26	15	237
Az 1929—30. tanévben	66	51	33	35	39	44	32	30	330
Az 1930—31. tanévben	67	52	44	34	47	39	35	29	347
Az 1931—32. tanévben	64	64	38	33	39	37	32	31	338
Az 1932—33. tanévben	43	57	53	30	22	35	28	28	296
Az 1933—34. tanévben	51	46	55	57	36	24	36	25	330

Iskolai tandíj befizetést igazoló szelvény 1935. Január

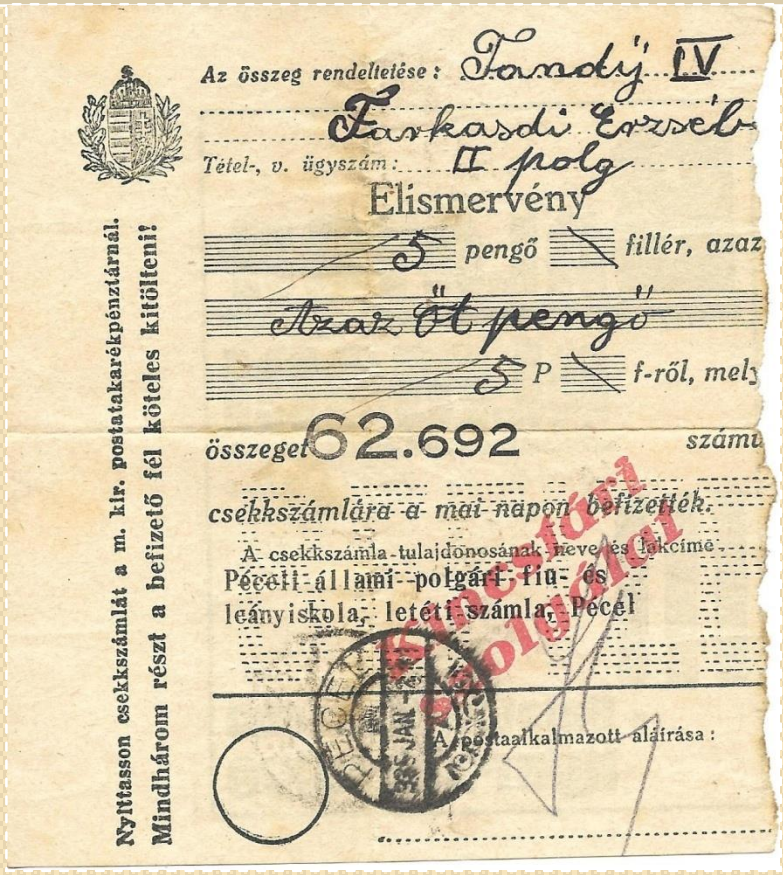

Az összeg rendeltetése: Tandíj IV
Farkasdi Erzsébet
Tétel-, v. ügyszám: II polg
Elismervény
5 pengő fillér, azaz
Azaz öt pengő
5 P f-ről, mely
összeget 62.692 számú
csekkszámlára a mai napon befizették.
A csekkszámla tulajdonosának neve és lakcíme:
Pécel-i állami polgári fiú- és leányiskola, letéti számla, Pécel
A postaalkalmazott aláírása:
Nyittasson csekkszámlát a m. kir. postatakarékpénztárnál. Mindhárom részt a befizető fél köteles kitölteni!

Péceli Magyar Királyi Állami Polgári Fiú- és Leányiskola Értesítője, 1933-1934. tanév

Mezőgazdasági munka

A múlt század első évtizedeiben Pécel lakosságát földművesek, kis- és középparasztok, valamint iparos- és kereskedő réteg képezte.

A gyűjtött képek a mezőgazdasági munkák egy-egy pillanatát mutatják.

1931. július 10.

Gabonacséplés Pécelen a Temető utcában Sallai János nagygazda kertjében

1932. június 10.

Kerti munka, Kovács József (édesapjának lovas szekerével)

Igazolványok vasúti utazáshoz, egyéb Igazolványok

Pécelen a vasúti utazást 1867 óta vehették igénybe a péceliek és a Pécelre érkező budapestiek.

A régi péceli vasútállomást már lebontották, de számos fénykép megmaradt róla. Az utazási igazolványokat még őrzik a mai utódok. A következő képeken péceli lakosok igazolványait láthatjuk.

Igazolványok az 1920 /30 -as évekből

Igazolványok az 1920 /30 -as évekből

Péceli Munkás Paraszt Tanács által kiadott igazolvány 1945. november 13.

(Kovács Józsefné (született Bajkai Teréz) dédnagymamám)

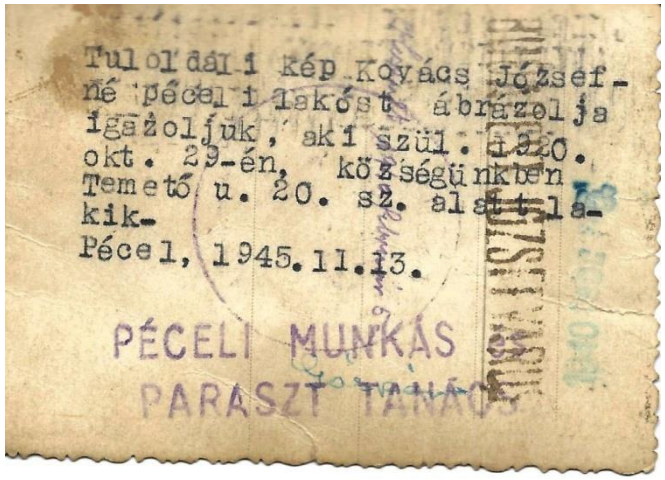
Tulajdonosi kép Kovács Józsefné péceli lakóst ábrázolja igazoljuk, aki szül. 1920. okt. 29-én, községünkben Temető u. 20. sz. alatt lakik.
Pécel, 1945.11.13.
PÉCELI MUNKÁS PARASZT TANÁCS

Magyar Királyi Államvasutak igazolvány

1932.

Honvédelem Pécelen

Helyőrség

Leventék

Katonák

1916. március 19.

Pécelről küldött képeslap

1917. szeptember 22.

Helyőrség Pécelen

1933.

1934. június 30.

Kovács József és katonatársai fényképe

1939. április 2.

Az 1939-es ”Kárpátaljai bevonulás” alkalmából Kovács Józsefről készült kép

1939-ben a Magyar Királyi Honvédség a Trianoni Békeszerződéssel elveszített Kárpátalja teljes területét visszafoglalta és az egészen 1944. októberéig a Magyar Királysághoz tartozott.

1932. február 16.

Kovács József levente zenész

A leventék 12-21 év közötti fegyelmezett katonai előképzésben és nemzeti szellemű, valamint valláserkölcsi nevelésben részt vevő fiúk voltak .

A Levente Mozgalom az 1920-as évek elejétől a II. világháború végéig élt. Pécelen is számos leventét képeztek.

1943.

A képen látható Bajkai József (dédnagymamám testvére) is, aki a II. világháborúban 21 évesen esett el Erdélyben

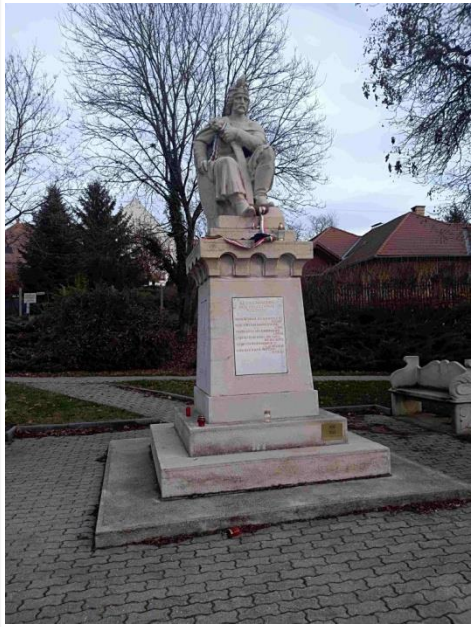

Hősök emlékműve, Pécel, Kálvin tér

A Kálvin téri Hősök emlékművén, az első és második világháborúban elesettek sorában családunk több tagja is szerepel, köztük az előző csoportképen lévő Bajkai József is

Péceli családok emlékei

Fényképek és Biblia

1907 – 1955

közötti időből

Családi Biblia

Kovács József (1876-1938) tulajdona volt. Bőr kötésű. Kiadás éve: 1907.

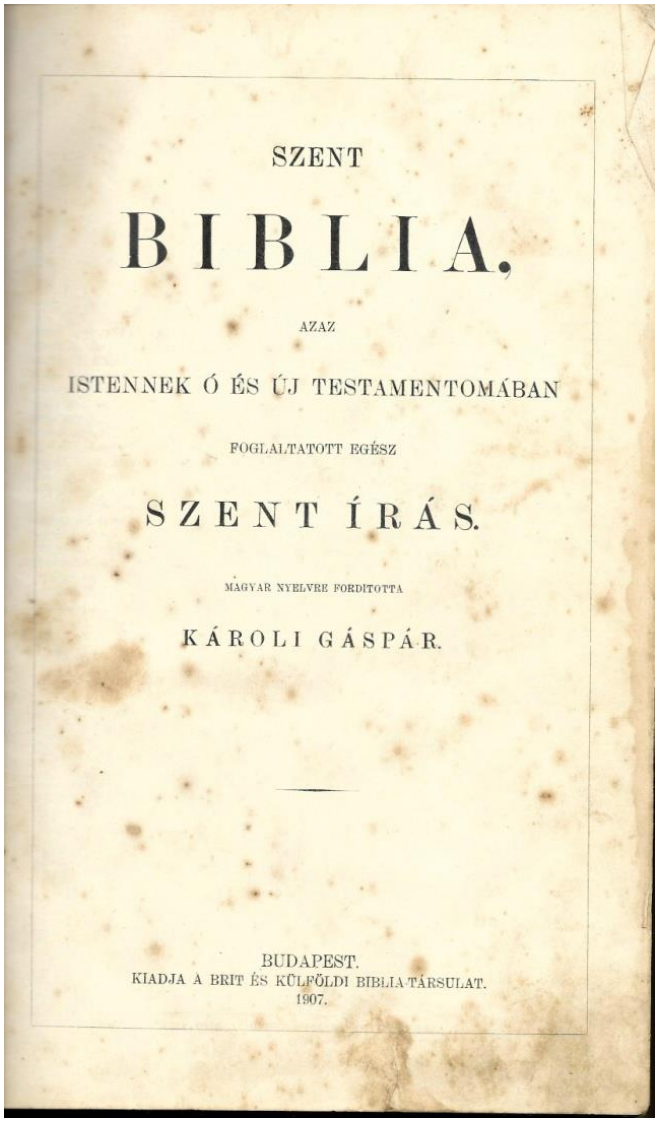

SZENT

BIBLIA,

AZAZ

ISTENNEK Ó ÉS ÚJ TESTAMENTOMÁBAN

FOGLALTATOTT EGÉSZ

SZENT ÍRÁS.

MAGYAR NYELVRE FORDÍTOTTA

KÁROLI GÁSPÁR.

BUDAPEST.
KIADJA A BRIT ÉS KÜLFÖLDI BIBLIA-TÁRSULAT.
1907.

Családi Biblia bejegyzései

Kovács József (1876-1938) házasságkötéséről, szüleiről és testvéreiről

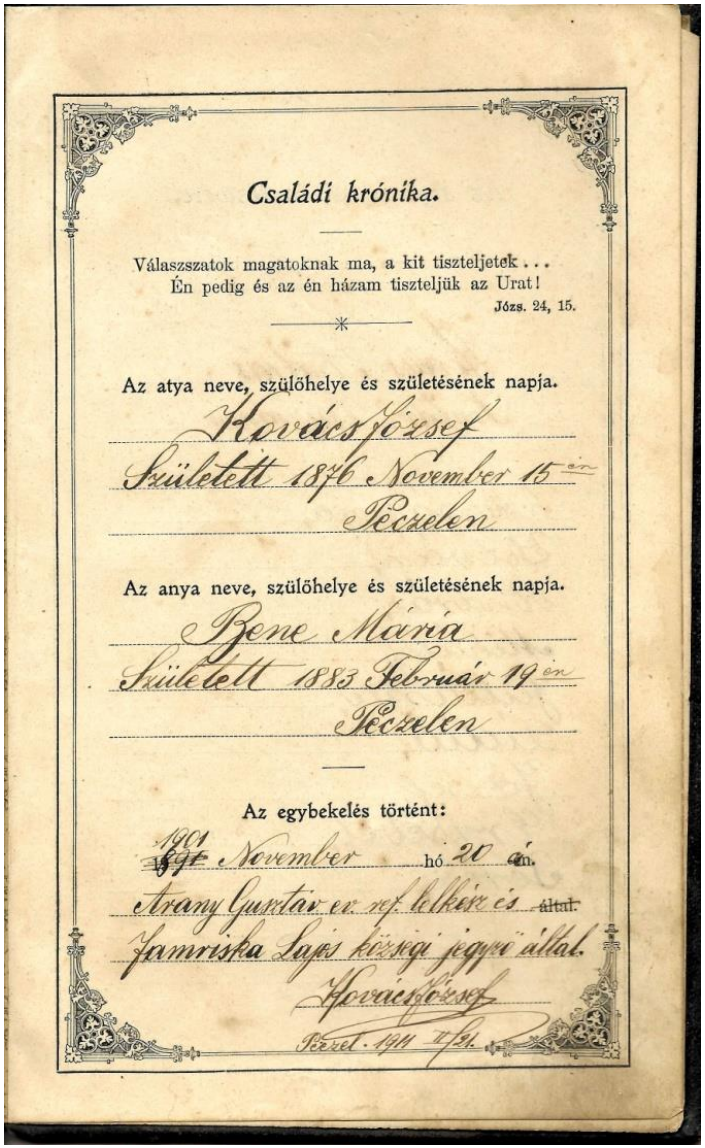

Családi krónika.

Válaszszatok magatoknak ma, a kit tiszteljetek . . .
Én pedig és az én házam tiszteljük az Urat!
Józs. 24, 15.

Az atya neve, szülőhelye és születésének napja.

Kovács József
Született 1876 November 15-én
Pécselen

Az anya neve, szülőhelye és születésének napja.

Bene Mária
Született 1883 Február 19-én
Pécselen

Az egybekelés történt:

1901 November hó 20 án.
Arany Gusztáv ev. ref. lelkész által.
Jamriska Lajos községi jegyző által.
Kovács József
Pécsel. 1911 II/24.

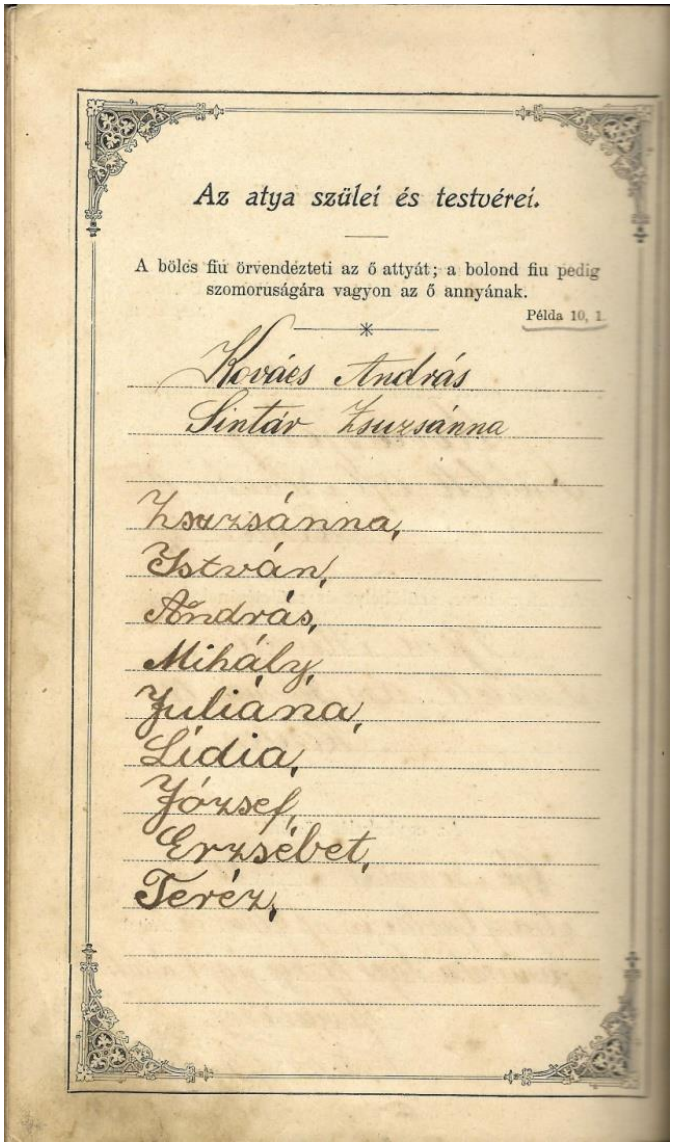

Az atya szülei és testvérei.

A bölcs fiu örvendezteti az ő attyát; a bolond fiu pedig szomoruságára vagyon az ő annyának.
Példa 10, 1.

Kovács András
Sintár Zsuzsánna

Zsuzsánna,
István,
András,
Mihály,
Juliana,
Lídia,
József,
Erzsébet,
Teréz,

Bajkai István és felesége, Pécel 1916.

1920-as évek, Pécel

Dobos család

(Üknagymamám,
Dobos Teréz
a felső sor közepén áll)

1932. május 16.

Kovács József

Pécel, Temető utca

A háttérben egy 1902-ben épült és máig meglévő pince látható.

A pince és az ajtó is eredeti állapotban áll napjainkban is.

1940. körül

Bajkai Teréz
és
Kovács Erzsébet

1940. március 23.

Kovács József házasságkötése Bajkai Terézzel

(Pécel, Maglódi út végén lakó családtagjuk háza udvarán)

Kovács Sándor
(nagypapám)

Született:
Pécel, 1945. április 17.
(2020-ban lesz 75 éves)

Képek az
1947., 1951., 1954.
évekből

1947.

Kovács József és családja

a Temető utcai házuk udvarán, az 1902-ben épült pince előtt

1955. április 4.

Botlik László és családja Pécelen a „Vásártér”-en, a Petőfi utcában

Köszönöm a figyelmet!

Remélem, hogy a pályázatomban szereplő képek és dokumentumok értékes, érdekes adatokat, információkat tartalmaztak a péceli diákok és minden, Pécelhez valamilyen formában kötődő ember részére!

Gyűjtőmunkám során sok érdekességet tudtam meg nem csak Pécelről, a péceli értékekről, hanem a családomról is.

A munka érdekes és élményekkel teli volt!

Végül egy idézet Babits Mihálytól, amelyen érdemes elgondolkodnunk:

„Múlt nélkül nincs jövő,
s mennél gazdagabb a múltad,
annál több fonálon kapaszkodhatsz a jövőbe.”

A pályázatban szereplő anyagok forrása:

Kovács család által őrzött fényképek, egyéb dokumentumok (1907-2019.)

Hidvéghy Norbert által készített családfa dokumentáció (2015.)

Hungaricana adatbázis

Wikipédia Enciklopédia

Magyar Elektronikus Könyvtár